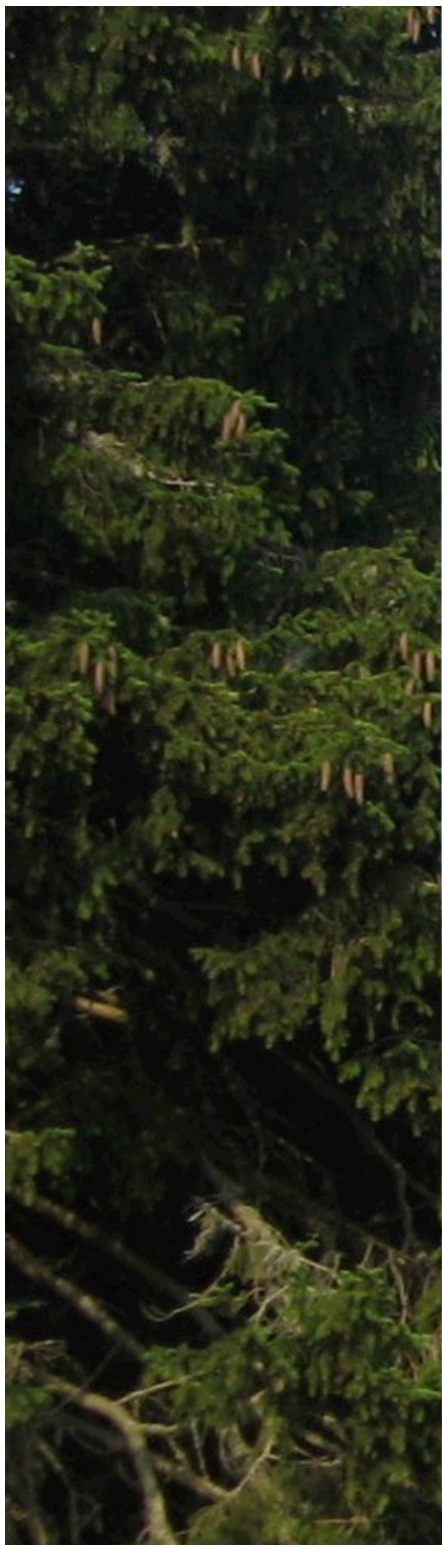

Jézus családfája

A Jessze-fának, Jézus családfájának ábrázolása Izajás próféta jövendölése nyomán terjedt el a középkorban. A gyöngyöspatai Kisboldogasszony-templom 1653-ban készült oltára nemcsak a magyar egyházművészet egyik remekműve, de az európai nemzetségfa ábrázolások között formailag és tartalmilag is egyedülálló. A dinasztia alapító ősatya, Jessze testéből kinövő fa ágai – végükön virágkelyhekben ülő ősökkel - anyaölként ölelik körül a tojásdad alakú oltárképet, mely Mária születését ábrázolja. A monstanciára emlékeztető családfa csúcsának virágkelyhében a Szűzanya foglal helyet ölében a Kisjézussal.

A gyöngyöspatai Jessze-oltár. Fotó: Thaler Tamás

A fa törzsén lévő “odú” nyitható ajtaján Kálvária-kép látható. Ez a tabernákulum, a szentségház, melyben az Oltáriszentséget őrzik. Felette Izajás próféta messiási jövendölése olvasható latinul:

Fotó: Thaler Tamás

“Egredietur **virga** de radice Jesse et **flos** de radice eius ascendet. Isay.”

“**Vessző** kél majd Izáj törzsökéből, **hajtás** sarjad gyökeréből.” (Iz 11,1.)

“És származik egy **vessző-szál** Isai törzsökéből, s gyökereiből egy **virágszál** nevededik.”
(Iz 11,1 Kálnoky ford.)

A prófécia arra vonatkozik, hogy Izáj (Jessze) dinasztíájából születik majd a Megváltó, Jessze legkisebb fiának, Dávidnak törzséből. (Dávidot a gyöngyöspatai oltáron is hárfával ábrázolták.) Az evangéliumi hagyomány szerint Jézus valóban Dávid házából származott mind Mária, mind József ágán. (Mt 1,1; Lk 1,27)

*Jézus Krisztus, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetség-táblája. **Ábrahám** nemzette Izsákot, **Izsák** nemzette Jákobot, **Jákob** nemzette Júdát és testvéreit. **Júdának** született Perek*

és Szerach, Támártól. **Perec** nemzette Hecromot, **Hecrom** nemzette Aramot. **Aram** nemzette Aminadabot, **Aminadab** nemzette Nachsont, **Nachson** nemzette Salmont. **Salmonnak** született Boász, Ráchábtól. **Boásznak** született Jobed, Ruttól. **Jobed** nemzette Izájt, **Izáj** nemzette Dávid királyt. **Dávidnak** született Salamon, Urija feleségétől. **Salamon** nemzette Rechabeámot, **Rechabeám** nemzette Abiját, **Abija** nemzette Azát. **Aza** nemzette Jozafátot, **Jozafát** nemzette Jorámot, **Jorám** nemzette Uziját. **Uzija** nemzette Jotámot, **Jotám** nemzette Acházt, **Acház** nemzette Hiszkiját. **Hiszkija** nemzette Manasszét, **Manassze** nemzette Amoszt, **Amosz** nemzette Joziját. **Jozija** nemzette Jechonját és testvéreit – a Babilonba való elhurcoláskor. A Babilonba hurcolás után: **Jechonja** nemzette Sealtielt, **Sealtiel** nemzette Zerubbábelt. **Zerubbábel** nemzette Abihudot, **Abihud** nemzette Eljákimot. **Eljákim** nemzette Acort. **Acor** nemzette Cádokot, **Cádok** nemzette Achimot, **Achim** nemzette Eliudot. **Eliud** nemzette Eleazárt, **Eleazár** nemzette Mattant, **Mattan** nemzette Jákobot. **Jákob** nemzette **Józsefet**, **Máriának a férjét**, aki a Krisztusnak nevezett Jézust szülte. Így a nemzedékek száma: Ábrahámától Dávidig tizennégy nemzedék, Dávidtól a Babilonba való elhurcolásig tizennégy nemzedék, és a Babilonba való elhurcolástól Krisztusig tizennégy nemzedék. (Mt 1,1-17)

“A Bibliát latinra fordító Szent Jeromos a **virgo** – **virga** szavak hasonló hangzása miatt alkalmazta Jézus anyjára a messiási jövendölésekben szereplő gyöngye ágat. A Messiás származására vonatkozó ószövetségi jövendölések középkori értelmezésében Jézus anyja a Dávidi családfa szüzi hajtása: virág, mely a Szentlélektől Jézusban lesz isteni gyümölcse.”
(Az Üdvözlég Mária sora: “Méhednek gyümölcse, Jézus.”)

“Szent Jeromostól származik az a legenda, mely szerint Mária Szent Józsefet annak kivirágzó botja miatt választotta férjül a kérői közül. A legenda ószövetségi előképe Áron főpap szentélyben kivirágzó mandulavesszejének a csodája. E mandulavirgácsot a Magyar Mária-énekek is a Szent Szüzre vonatkoztatják: *“áldott legyen az a vessző, / Melyben Mária nyugodott”* ; *“Áron vesszejének megújult virága”*; *“Bimbós vesszeje Áronnak.”* (Erdélyi Zsuzsanna gyűjtései).”

A gyöngyöspatai Jessze-fa csúcsán lévő virágkehelyből koronás, jobbában jogart tartó Szűz Mária emelkedik ki, bal karján a gyermek Jézussal. A fa méhében elhelyezett tojásdad alakú oltárképen Szűz Mária születése látható.

A Dávidi családja szüzi hajtása és gyümölcse. Fotó: Thaler Tamás

Mária születése. Fotó: Thaler Tamás

Máriát Szent Anna hozta világra. “Hagyományosan ő volt az asztalosok céhének védőszentje, mert a szentségház, a tabernákulum elkészítése az ő mesterremekeik közé tartozott; továbbá, mert az oltárszekrényben helyezték el a szentségtartót, más néven úrmutatót, monstanciát, illetve a szentostyát tartalmazó kelyhet. Mindkettő Mária-jelkép. Amiképpen Mária Jézust hordta a méhében, azonképpen “hordozza” a szentségtartó a Krisztus testévé változtatott ostyát. (L. a Máriát szóló litánia szövegében: “*Mária aranyház! Tiszteletes edény!*”)

“Mivel a fa tövén lévő “odú” egyúttal maga a szentségház, ezért mondhatjuk, hogy a fa töve, törzse Szent Annát testesíti meg – erre utal a népnek ezen sora: “*Te vagy az a drága gyökér, Szent Anna*”. A fa töve viszont elválaszthatatlan a

fától, ezért maga a fa is Szent Annát, egészen pontosan Anna övét, az anyaölt jelképezi, aminek fénylő bizonyítéka, hogy Máriát a fa ágainak ölelésében lévő képen szüli meg. E megfeleltetést a barokk-kori Szent Anna-litánia szövege is igazolja: *“Krisztus öreganyja, Boldogságos Szűznek anyja, (...) Noé bárkája, Szövetség szekrénye, Oreb hegye, Jesse gyökere, Jó gyümölcsfa, Termő szőlőtő, Királyi nemzet csemetéje, ... “*”

Ég szülte földet / Föld szülte fát / Fa szülte ágát / Ága szülte bimbaját / Bimbaja szülte virágját / Virágja szülte szent Annát / Szent Anna szülte Máriát / Mária szülte Krisztus urunkat / A világ megváltóját. (búcsúszentlászlói archaikus népi imádság)

Forrás: Az idézett részek Jankovics Marcell művészettörténész írásából származnak.
<https://sites.google.com/site/jankovicsmarcell/irasaim/gyoengyoespata>

Jesse, a dinasztia alapítója. Fotó: Thaler Tamás

Családfánk gyógyításáról

“Amikor mi keresztények úgy beszélünk magunkról, mint az eucharisztikus kenyér egyik darabkájáról, és mint Jézus misztikus testéről, akkor lényegében a szentek évszázadokon átnyúló közösségéről beszélünk. A zsidó emberek ezzel a létértelmezéssel kapcsolódtak őseikhez, amit mindannyiszor kifejezésre juttattak, valahányszor önmagukról, mint Ábrahám, Izsák és Jákob leszármazottairól beszéltek. – Mi megtanultuk, hogy milyen nagy befolyással lehet ránk a múlt. Krisztus misztikus testében kapcsolatban vagyunk egymással téren és időn át. Ezért fontos, hogy imádkozzunk a teljes családfáért, azt kérve, hogy a szentmise Jézus kereszten kiontott Véréből nyert hatalma által visszatérhessünk az összes egykori nemzedékhez, és megtisztíthassuk őket mindattól a sötétségtől, amelyet ott találunk.” (Linn: Imaszeminárium az élet sebeinek gyógyítására, p. 129.)

A Kivonulás könyvében olvashatunk arról, mit ígért Isten Mózesnek és utódainak:

„Jahve, Jahve, irgalmas és könyörülő Isten, hosszantűrő, gazdag kegyelemben és hűségben. Kegyelmét megtartja ezek számára, megbocsátja a vétket, a hibát, a bűnt, de nem hagyja egészen büntetés nélkül, hanem az atyák vétkét számon kéri fiaiktól és unokáiktól harmad és negyedízig.” Mózes sietve a földig hajolt, leborult, és így szólt: „Ha kegyelmet találtam a szemedben, Uram, akkor a mi Urunk vonuljon velünk. Bár keménynyakú nép ez, de bocsásd meg bűneinket, és fogadj el minket örökségedül.”
Ő így válaszolt: „Szövetséget kötök veled: egész néped előtt olyan csodákat viszek véghez, amilyenek az egész földön

egyetlen nép között sem történtek, s az egész nép, amelynek körében élsz, meglátja az Úr művét. Mert csodálatos az, amit rajtad véghezviszek. (Kiv 34,6-10)

Ez az ószövetségi rész személyes felelősségünkre hívja fel a figyelmet, s nem egy büntető Istenképet szeretne elhitetni velünk. Mivel minden ember egyetlen nagy családból származik, mindannyian várományosai vagyunk azoknak az áldásoknak, melyeket Isten Ábrahámnak és az ő utódainak ígért a hit által örökségül.

“Magamra esküszöm – ez az Úr szava -, hogy mivel ezt tetted és egyetlen fiadat sem tagadtad meg tőlem, gazdagon megáldalak. Utódaidat megsokasítom, mint az ég csillagait és mint a tengerpart fövenyét, utódaid elfoglalják majd az ellenség kapuját. Utódaid által nyer áldást a föld minden népe, mivel hallgattál a szavamra.” (Ter 22,16-18)

Mikor azt tapasztaljuk, hogy ezek az áldások gátlásokat kapnak, az a bűn következménye, mely nem csak az elkövető életét sújtja, hanem családtagjait, a környezetében élő embereket, s végsősoron az egész emberiséget. Mert a bűn rendetlenséget szül az életünkben testi, lelki és szellemi szinten egyaránt, még akkoris, ha nem mi tehetünk róla.

Nem vagyunk felelősek ősünk bűneiért, de az átkok, rossz kívánságok, szenvedések hatásait is érezzük és tapasztaljuk saját életünkben, mint ahogy az imák hatásait is. Mindaz, amit ősünk átéltek termékeny korszakukban, kihatással volt genetikai állományukra, s betegségek, félelmek, rossz hajla-

mok, mutációk formájában továbböröklődhetnek egy mély csatornán keresztül.

“Minden mélyebb érzelmi állapotnak vagy szenvedélynek vannak biokémiai hatásai. (Ez orvosilag bizonyítható: “Az embert ért különféle pozitív és negatív hatások azért befolyásolják maradandóan a lelki életet, mert biokémiai és neurális változásokat idéznek elő.” – dr. Szendi Gábor) Ezek a hatások a genetikai láncon illetve a vérvonalon keresztül az utódokban is érvényesülnek. Az ezoterikus, vagy súlyosan bűnös élet emellett hordozhat démoni kötődéseket is, amelyek szintén továbbadónak. Ezekről kell megszabadulnunk, ezeket kell meggyógyítani a mi Urunk, Jézus megváltásának kegyelméből.”

Természetesen nem minden betegség fakad a családfa sérüléseiből, de sokszor oka, lehetséges forrása, erősen befolyásoló tényezője lehet problémáinknak.

Keresztelésünkkor az egyház szabadítóimát mondott értünk, s lelkünk megkapta Jézus pecsétjét, hogy az Ő védelme alatt álljon. Szabad akaratot kaptunk. Az ősektől örökölt rossz hajlamok, vagy a gonosz lélek kísértései az ősök bűnein keresztül nem veszik el akaratunk szabadságát, de befolyásolhatják azt.

Szabad akaratunkból mi magunk is áldhatunk, de átkozhatunk is, olykor még tudtunkon kívül is, ha bűneink súlyát nem látjuk tisztán. Milyen jó tudni, hogy mindannyian telve vagyunk kegyelmi ajándékokkal születésünktől fogva. Szent Pál így ír a Szentlélek kegyelmi adományairól:

„Nem akarom, testvérek, hogy a lelki adományokat illetően tudatlanok maradjatok. Emlékeztek, hogy amikor még pogányok voltatok, hogyan hajszoltak benneteket ellenkezést nem tűrve a néma bálványok elé. Ezért értésetekre adom, hogy aki Isten Léleke által szól, az egy sem mondja: „Átkozott legyen Jézus.” De azt sem mondhatja senki: „Jézus az Úr”, csak a Szentlélek által. A lelki adományok ugyan különfélék, a Lélek azonban ugyanaz. A szolgálatok is különfélék, de az Úr ugyanaz. Sokfélék a jelek is, de Isten, aki mindenben mindent véghezvisz, ugyanaz. A Lélek megnyilvánulásait mindenki azért kapja, hogy használjon vele. Az egyik ugyanis a bölcsesség ajándékát kapja a Lélektől, a másik a tudás adományát ugyanattól a Lélektől, a harmadik a hitet kapja ugyanabban a Lélekben vagy pedig a gyógyítás adományát szintén ugyanabban a Lélekben. Van, aki csodatevő hatalmat kap, van, akinek a prófétálásnak vagy a szellemek elbírálásának képessége jut osztályrészül. Más különféle nyelveket vagy pedig a nyelvek értelmezését nyeri el ajándékkul. Mindezt azonban egy és ugyanaz a Lélek műveli, tetszése szerint osztva kinek-kinek.” (I. Kor 12,1-11)

Lehetőséget kaptunk rá, hogy hangszerek legyünk Isten kezében, s az áldásért munkálkodjunk. Imáinkkal segíthetjük öseink egymás közötti kiengesztelődését, s önmagunk öseinkkel való kiengesztelődését is, hogy ne álljanak akadályok a kegyelem áradásának útjába. Ezek nem csak a mi életünket, de gyermekeink életét is befolyásolják. A kiimádkozott problémák nemcsak ránk, de a környezetünkben élő emberekre, s végsősoron az egész emberiségre hatással vannak. Az élőkre s holtakra egyaránt hatnak, hiszen a tisztítótűzben szenvedő öseink, családtagjaink közbenjárá-

sukkal segíthetnek bennünket, miután megszentelődnek. Szent Pál ezt mondja az Egyházzól, Krisztus testéről:

A test ugyan egy, de sok tagja van, a testnek ez a sok tagja azonban mégis egy test. Így Krisztus is. Mi ugyanis mindnyájan egy Lélekben egy testté lettünk a keresztséggel: akár zsidók, akár pogányok, akár rabszolgák, akár szabadok. Mindannyiunkat egy Lélek itatott át. Mert a test nem egyetlen tagból áll, hanem sokból. (I. Kor 12,12-14)

Sőt a test alacsonyabb rendű tagjait nagyobb gonddal vesszük körül, és a tisztességtelen tagok nagyobb tisztességben részesülnek, a tisztességes tagoknak ugyanis nincs erre szükségük. De Isten alkotta így a testet, és azért részesítette az alacsonyabb rendű tagot nagyobb tisztességben, hogy a testben ne támadjon meghasonlás, hanem a tagok törődjenek egymással. Ha szenved az egyik tag, valamennyi együtt szenved vele, s ha tiszteletben van része az egyik tagnak, mindegyik örül vele. (I. Kor 12,23-26)

Családfánk többgenerációs sebeinek gyógyulása egy folyamat, melyben mi is lehetőséget kapunk a közbenjárásra. Nem tudhatjuk mennyit kell imádkoznunk valamiért, de bizonyára nem egy alkalommal, hanem célzottan és mélyen, akár éveken keresztül is. Vigyük Jézushoz szenvedő őseinket, Tőle kérjük a szabadítást, és az élő családtagok gyógyulását.

Kérjünk áldást, s mi magunk is áldjuk egymást nap mint nap!

Áldott Karácsonyt kívánok!

Imrik Zsófia

(2018)

Ave Maria, Istennek Anyja

1 Ave Maria, Istennek Anyja, |
Tebenned virágzik váltságunk aranyja |
Áldásod lelkünk nem unja.

2 Mária, újul Világ nevedben, |
A föld kereksege Megépül nemedben, |
Mert a nagy Isten méhedben.

3 Ó drága Jézus, Szűznek gyümölcse, |
Teáltalad szünjék Világ rossz erkölcsse, |
Malasztod szívünk bétöltse.

4 Esedezz értünk, Isten Szülője. |
Régi magyarságnak Te valál őrzője. |
Légy minden jónak szerzője.

5 Ora pro nobis, Szép Jézus Anyja, |
Szentlélek oltványa Benned, lelki bányá, |
Oltalmad néped kívánja.

